

# Problemau Mathemateg Llif yr Afon 1

Yn ystod eich ymweliad â'n Canolfan Ddarganfod, roeddech chi'n Ecolegwyr Dŵr Cymru yn cynnal arolygon o'r afon, yn astudio ei llif, ac yn asesu lefelau llygredd. Mae Dŵr Cymru'n tynnu dŵr o'r afon, yn ei lanhau ac yn ei anfon trwy bibellau i'n tapiau ni. Yn ogystal, mae Dŵr Cymru'n glanhau ein dŵr gwastraff er mwyn sicrhau nad ydym yn llygru'r afonydd. Meddyliwch am eich taith i afon Taf. Boom ar ymweliad ag afon Taf ac amseru ein bisgedi cŵn.

Cyfrifwch y cyfartaleddau ar gyfer grwpiau eraill a fu ar ymweliad â'r afon. **Her: Cyfrifwch y cyfartaleddau heb gyfrifiannell!**

	Ymgais 1	Ymgais 2	Ymgais 3	Amser(au) cyfartalog	<p>Cofiwch: Er mwyn cyfrif y cyfartaledd, rydym yn rhannu â 3 oherwydd cawsom dair ymgais i daflu'r fisged chi i'r dŵr.</p>
Grŵp 1	3	4	5		
Grŵp 2	1	2	3		
Grŵp 3	7	6	8		
Grŵp 4	6	5	7		
Grŵp 5	10	11	6		
Grŵp 6	8	10	12		
Grŵp 7	7	7	10		
Grŵp 8	5	3	7		

$$\text{Cyflymder} = \frac{\text{Pellter}}{\text{Amser}} \quad (\text{Pellter} \div \text{amser})$$

Defnyddiwch y fformiwla hon i ateb y cwestiynau isod. **Her: Peidiwch â defnyddio cyfrifiannell! MYA = Milltir yr awr**

<p>Cerddodd merch 12 milltir mewn dwy awr. Beth oedd ei chyflymder cyfartalog? _____mya</p> <p><b>Awgrym – cyfrifwch fesul dau hyd nes i chi gyrraedd 12.</b></p>	<p>Dros ddau ddiwrnod, rhedodd bachgen 18 milltir. Cymerodd dair awr. Beth oedd ei gyflymder cyfartalog? _____ mya</p> <p><b>Awgrym – cyfrifwch fesul tri hyd nes i chi gyrraedd 18.</b></p>	<p>Teithiodd bad 36 milltir ar gamlas mewn pedair awr. Beth oedd ei gyflymder cyfartalog? _____mya</p> <p><b>Awgrym – cyfrifwch fesul pedwar hyd nes i chi gyrraedd 36.</b></p>
<p>Teithiodd dyn 15 milltir mewn pum awr mewn canŵ. Beth oedd y cyflymder cyfartalog? _____mya</p> <p><b>Awgrym – cyfrifwch fesul pump hyd nes i chi gyrraedd 15.</b></p>	<p><b>Her:</b> Teithiodd bus ar gyflymder cyfartalog o 40mya am ddwy awr. Beth oedd y pellter a deithiodd?</p> <p><b>Awgrym – Pellter = cyflymder x amser</b></p>	<p><b>Her:</b> Teithiodd bad 120 milltir ar gyflymder cyfartalog o 3mya. Faint o amser gymerodd hynny?</p> <p><b>Awgrym – Amser = Pellter ÷ Cyflymder</b></p>